

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานของ
อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลทุ่งทอง อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้ศึกษา
ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ประชากร

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปและอาศัย
อยู่ในหมู่บ้านทั้ง 9 หมู่บ้าน ในเขตตำบลทุ่งทอง อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน
3,325 คน ตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนหมู่บ้านและจำนวนประชากรที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ในเขตตำบลทุ่งทอง อำเภอ
เกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

ลำดับที่	หมู่บ้าน	จำนวนประชากรที่อายุ 18 ปีขึ้นไป
1	หมู่ที่ 1 บ้านโพนหิน	376
2	หมู่ที่ 2 บ้านเขวาคะคลอง	501
3	หมู่ที่ 3 บ้านเขวาคะคลอง	640
4	หมู่ที่ 4 บ้านเขวาคะดี	616
5	หมู่ที่ 5 บ้านโพนตุม	312
6	หมู่ที่ 6 บ้านชีกวิค	455
7	หมู่ที่ 7 บ้านหนองแวงยาว	133
8	หมู่ที่ 8 บ้านโพนข่อย	109
9	หมู่ที่ 9 บ้านหนองไผ่ลุ่ม	183
	รวม	3,325

ที่มา : สถานีอนามัยบ้านเขวาคะคลอง. 2552 : 4

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ ประชากรที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปและอาศัยอยู่ในหมู่บ้านทั้ง 9 หมู่บ้านในเขตตำบลทุ่งทอง อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยมีขั้นตอนการหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

2.1 หาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการคำนวณจากสูตรของยามาเน่

(Yamane. 1973 : 101)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N แทน จำนวนของประชากร

e แทน ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับให้เกิดในการวิจัยครั้งนี้ร้อยละ

0.05

แทนค่าสูตร ดังนี้

$$n = \frac{3,325}{325 (0.05)^2}$$

$$= 399.879$$

เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนเต็ม จึงเพิ่มกลุ่มตัวอย่างเป็น 400 คน

2.2 ผู้ศึกษาเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบสัดส่วน (Quota Sampling) ให้ครบทั้ง 9 หมู่บ้านในเขตตำบลทุ่งทอง อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
1	หมู่ที่ 1 บ้านโพหนหิน	376	45
2	หมู่ที่ 2 บ้านเขวาคะคลอง	501	60
3	หมู่ที่ 3 บ้านเขวาคะคลอง	640	77
4	หมู่ที่ 4 บ้านเขวาทรี	616	74
5	หมู่ที่ 5 บ้านโพหนดุม	312	38
6	หมู่ที่ 6 บ้านชีก๊วก	455	55
7	หมู่ที่ 7 บ้านหนองแวงยาว	133	16
8	หมู่ที่ 8 บ้านโพหนข่อย	109	13
9	หมู่ที่ 9 บ้านหนองไผ่ลุ่ม	183	22
รวม		3,325	400

2.3 ผู้ศึกษาทำการสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีแบบอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยใช้วิธีการเขียนชื่อทุกคนลงในกล่องแล้วจับฉลากชื่อครั้งละ 1 ใบ จนได้รายชื่อครบตามจำนวนของแต่ละหมู่บ้าน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่สร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์ของการศึกษา เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ จากอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จำนวน 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลทุ่งทอง อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ประกอบด้วยด้านต่าง 8 ด้าน ได้แก่ เป็นผู้แจ้งข่าวสารสาธารณสุขแก่เพื่อนบ้าน ในเขตรับผิดชอบ เป็นผู้รับข่าวสาธารณสุขและข่าวสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน เป็นผู้ให้คำแนะนำถ่ายทอดความรู้แก่ประชาชน ให้บริการปฐมพยาบาลและรักษาพยาบาล เฝ้าระวังและป้องกันปัญหาสาธารณสุข เป็นผู้นำในการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนในชุมชน คุ้มครองสิทธิประโยชน์ทางด้านสาธารณสุขของประชาชนในชุมชน และเป็นแกนกลางในการประสานงานการดำเนินงานสาธารณสุขของหมู่บ้าน โดยคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103)

ระดับความคิดเห็นมากที่สุด ให้ค่าคะแนน 5 คะแนน

ระดับความคิดเห็นมาก ให้ค่าคะแนน 4 คะแนน

ระดับความคิดเห็นปานกลาง ให้ค่าคะแนน 3 คะแนน

ระดับความคิดเห็นน้อย ให้ค่าคะแนน 2 คะแนน

ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด ให้ค่าคะแนน 1 คะแนน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลทุ่งทอง อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ประกอบด้วย 8 ด้าน

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา และการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาได้ดำเนินการ ดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของศึกษา

แบบสอบถามของวิชัย ศรีผา (2552 : 135-145) เพื่อนำมาสร้างแบบสอบถามและปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

2.2 กำหนดขอบเขตของคำถาม และร่างแบบสอบถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดการศึกษา เกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในตำบลทุ่งทอง อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

2.3 นำร่างแบบสอบถาม เสนออาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระพิจารณาความครบถ้วนและครอบคลุมของเนื้อหา ภาษา โครงสร้างและรูปแบบ เมื่อได้รับข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ถูกต้องตามหลักวิชาการและ เพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถามโดยพิจารณาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยวิธีการ IOC (Index of Item – Objective Congruence) ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.66 – 1.00 คัดเลือกไว้ใช้ได้ และข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.66 พิจารณาปรับปรุงหรือตัดทิ้ง ซึ่งมีเกณฑ์ในการพิจารณาค่า IOC ดังนี้ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2539 : 249 ; อ้างถึงใน ต่อสกุล เกียรติเจริญ. 2552 : 55)

เห็นด้วย	มีค่าเท่ากับ	+1
ไม่แน่ใจ	มีค่าเท่ากับ	0
ไม่เห็นด้วย	มีค่าเท่ากับ	-1

แล้วนำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC ตามสูตร

$$\text{สูตร IOC} = \sum \frac{R}{N}$$

IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้อง

R แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่

2.3.1 นายนิคม หาญวงศ์ วุฒิการศึกษา ร.ป.ม. ตำแหน่ง สาธารณสุข
อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2.3.2 นางลำเพลิน พรศิริสถิตกุล วุฒิการศึกษา ศษ.ม. (ภาษาไทย)
ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านสิงห์โคกดงมันเหล่างามวิทยาคม ตำบลสิงห์โคก
อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ดเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการใช้ภาษา

2.3.3 นายนิคม ชาแก้ว วุฒิการศึกษา ศษ.ม. (การวัดและประเมินผล
การศึกษา) ตำแหน่ง ครูชำนาญการ โรงเรียนบ้านสิงห์โคกดงมันเหล่างามวิทยาคม ตำบลสิงห์
โคก อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผล

4. นำแบบสอบถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .66 ขึ้นไป ไปหาคุณภาพของเครื่องมือ
โดยนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุข ตำบลกำแพง อำเภอเกษตรวิสัย
จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งเป็นตำบลที่อยู่ใกล้เคียงกัน จำนวน 40 คน ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
(Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบอัลฟา (Alpha-Coefficient) ตามวิธีของ
ครอนบาค (Cronbach, 1970 : 161) เท่ากับ 0.85

การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้ศึกษาขอหนังสือจากวิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ไปยังผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้านใน
ตำบล ท่งทอง อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

2. การเก็บข้อมูลจากประชาชน โดยการนัดประชาชน ตามวัน เวลา และสถานที่
ซึ่งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขนัดหมายให้ โดยคำนึงความสะดวกของประชาชนเป็นสำคัญ โดยผู้
ศึกษาร่วมกับผู้ช่วยจะชี้แจงการตอบแบบสอบถามให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด ผลที่ได้
จากการตอบแบบสอบถามจะเป็นประโยชน์ ข้อมูลทุกอย่างในแบบสอบถามฉบับนี้ผู้ศึกษาจะ
เก็บไว้เป็นความลับ

3. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ โดยเก็บรวบรวมได้
ครบทุกฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษานี้ ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์
2. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้ว ลงรหัสตามแบบการลงรหัส (Coding Form)
3. นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้วให้คะแนนแต่ละข้อ โดยกำหนดไว้ 5 ระดับ

ตามวิธีของลิเคิร์ท ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103)

ระดับความคิดเห็นมากที่สุด	กำหนดให้ 5 คะแนน
ระดับความคิดเห็นมาก	กำหนดให้ 4 คะแนน
ระดับความคิดเห็นปานกลาง	กำหนดให้ 3 คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อย	กำหนดให้ 2 คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด	กำหนดให้ 1 คะแนน

4. นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้วไปประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป แล้วนำมาเทียบเกณฑ์ค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00	หมายถึง ระดับความคิดเห็นมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50	หมายถึง ระดับความคิดเห็นมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50	หมายถึง ระดับความคิดเห็นปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50	หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50	หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

5. ข้อเสนอแนะความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลทุ่งทอง อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้ศึกษานำมาวิเคราะห์และสรุปเชิงพรรณนา

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษานี้ ผู้ศึกษาได้ใช้สถิติในการศึกษา ดังนี้

1. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปใช้ความถี่ และร้อยละ
2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็น ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่า

เบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. สถิติทดสอบสมมติฐาน เปรียบเทียบความคิดเห็น

3.1 การทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบความคิดเห็นจำแนกตามกลุ่ม เพศ โดยใช้สถิติทดสอบที (t -test)

3.2 การทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบความคิดเห็นจำแนกตามกลุ่ม อายุ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ ใช้การวิเคราะห์การแปรปรวนทางเดียว F -test (One-way ANOVA)

ผู้ศึกษาได้กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หากพบว่า มีความแตกต่างกัน ผู้ศึกษาได้เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี เชฟเฟ้ (Scheffe)

4. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อเสนอแนะ สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ และ อภิปรายเชิงพรรณนา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY